

ΕΥΟΙΩΝΕΣ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Συνέντευξη του κ. **Ορέστη Μ. ΓΚΙΟΚΑ**
Μέλους του Δ.Σ. της Εν. Πλ. Ελλ. Σκ. Τουρισμού

ΕΡΩΤ.: Κύριε Ορ. ΓΚΙΟΚΑ ποία είναι η άποψή σας για τις τουριστικές δυνατότητες της Ελλάδας και ειδικότερα στον τομέα του θαλάσσιου τουρισμού;

ΑΠΑΝΤ.: Είναι γνωστό, ότι η Ελλάδα διαθέτει σε σχέση με άλλες γειτονικές της Χώρες σειρά συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ανάπτυξη τόσο του γενικού τουρισμού, όσο και ειδικών μορφών του (χειμερινού, συνεδριακού κ.λ.). Είναι επίσης, γνωστόν, ότι η Χώρα μας διαθέτει υπό την σημαία της τον μεγαλύτερο εμπορικό στόλο του κόσμου, (οι θέσεις εργασίας που εξασφαλίζει η ελληνική εμπορική ναυτιλία υπερβαίνουν τις 50.000 -3% του συνολικού εργατικού δυναμικού-), ακόμη και παρά το γεγονός, ότι τα ξένα νηολόγια κατά την διάρκεια του έτους 1996 μ.Χ. απορρόφησαν το 9,6% της δύναμης του εθνικού μας νηολογίου. Παρά ταύτα όμως, θα έλεγα, ότι δεν έχουμε αξιοποιήσει στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτές τις δεδομένες δυνατότητές μας προς διάφορες επιθυμητές κατευθύνσεις, όπως π.χ. στον τομέα του γιώτινγκ.

ΕΡΩΤ.: Πού αποδίδετε αυτή την αδυναμία μας;

ΑΠΑΝΤ.: Σε πολλούς λόγους. Αντιπαρέρχομαι προς το παρόν το θέμα της «άν-τλησης» πελατείας από την εσωτερική αγορά και εστιάζω τις σκέψεις μου προς την κατεύθυνση προσέλκυσης αλλοδαπών «καταναλωτών» αυτών των υπηρεσιών.

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να επισημάνω είναι η συστηματική προβολή της Ελλάδος, και της πολύ καλής, σε ωρισμένους τομείς τουλάχιστον, τουριστικής υποδομής της στο εξωτερικό. Το Κράτος νομίζω, ότι έχει να πράξει ακόμη πολλά πράγματα για να εμπεδώσει την εικόνα, ότι εδώ προσφέρονται και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε συμφέρουσες τιμές και υπάρχει πλήρης επαγγελματισμός στους αντίστοιχους τομείς...

ΕΡΩΤ.: Αν το πράξει νομίζετε, ότι αυτό είναι αρκετό για να «κατακλύσουν» οι αλλοδαποί τουρίστες την Ελλάδα;

ΑΠΑΝΤ.: Όχι βεβαίως, γιατί πρέπει να γίνουν και άλλα πράγματα. Όπως π.χ. πρέπει να επιμορφωθεί το προσωπικό που απασχολείται σε τουριστικές δραστηριότητες, να παταχθούν φαινόμενα αισχροκέρδειας και ειδικότερα στον τομέα μίας ειδικής δραστηριότητας, όπως είναι το γιώτινγκ, να εξασφαλισθούν οι καλύτερες υποδομές...

ΕΡΩΤ.: Οι οποίες τώρα δεν υπάρχουν;

ΑΠΑΝΤ.: Υπάρχουν, αλλά δεν είναι στον επιθυμητό βαθμό επαρκείς. Για να έχετε μία πληρέστερη εικόνα επισημαίνω εδώ, ότι το σύνολο των αιτήσεων για θέσεις ελλιμε-

νισμού που έχουν ήδη ζητήσει οι ενδιαφερόμενοι, τον Οκτώβριο του παρελθόντος έτους, ανέρχονταν σε 8.255 με την ακόλουθη σύνθεση: 3.147 θέσεις με αιτήσεις ιδιωτών, 4.755 θέσεις με αιτήσεις ΟΤΑ, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Λιμενικών Ταμείων και 333 θέσεις με αιτήσεις ξενοδοχείων...

ΕΡΩΤ.: Εάν υποθεθεί, ότι χορηγούνταν οι αντίστοιχες άδειες για κατασκευή μαρινών, από τις κατηγορίες των ενδιαφερομένων που αναφέρατε, θα λύνονταν τα σχετικά προβλήματα, που αντιμετωπίζει ο κλάδος σήμερα;

ΑΠΑΝΤ.: Με την κατασκευή (θεωρητικώς) αυτών των μαρινών προβλέπεται να δημιουργηθούν συνολικά οι θέσεις που ήδη σας ανέφερα (8.255), οι οποίες θα εξομαλύνουν σε μεγάλο βαθμό τα πράγματα και θα διευκολύνουν και την χωροταξική αποσυμφόρηση των σχετικών δραστηριοτήτων, δεδομένου, ότι οι νέες μαρίνες δεν θα κατασκευασθούν μόνον σε περιοχές με ιδιαίτερη τουριστική δραστηριότητα αλλά και σε υπό ανάπτυξη αγορές. Έτσι π.χ. εάν ικανοποιηθούν τα σχετικά αιτήματα και κατασκευασθούν οι βάσεις αιτήσεων ζητηθείσες μαρίνες, θα υπάρξουν νέοι πόλοι συναφών δραστηριοτήτων π.χ. στο Σκορπονέρι Βοιωτίας, στην Κινέτα Ερμούνης, στην Μονεμβασιά, στην Σέριφο, στον Γαλατά Τροιζηνίας, στον Λιανό Κάβο Ρεθύμνου κ.λ.

ΕΡΩΤ.: Εκτός από τις μαρίνες τι άλλο θα πρέπει να γίνει στην Ελλάδα για την προσέλκυση τουριστών υψηλού εισοδηματικού επιπέδου;

ΑΠΑΝΤ.: Πέραν της κατασκευής νέων μαρινών είναι ανάγκη να βελτιωθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό οι παρεχόμενες επί τόπου στους «γιότμεν» υπηρεσίες και, βεβαίως, κάποτε πρέπει να εξετάσουμε με σύνεση και λογική το ανάλογο θεσμικό πλαίσιο γι' αυτές τις δραστηριότητες. Ο βασικός νόμος (Ν. 438 της 24-27/9/1976 Περί τουριστικών πλοίων ο Ν. 2160/1993 Περί τουρισμού, ως και πλοιαρίων και ναυταθλητικών σκαφών και ρυθμίσεως δασμολογικών και φορολογικών θεμάτων επί πλοίων ως και επί πλοιαρίων αναψυχής) ήταν πρωτοποριακοί για τις εποχές τους, αλλά φοβάμαι, ότι πολλά πράγματα άλλαξαν από τότε, όπως άλλαξαν άλλως τε και οι απαιτήσεις των πελατών μας. Όλα αυτά βεβαίως πρέπει να εξετασθούν παραλλήλως και σε συνάρτηση με άλλες συναφείς δραστηριότητες, όπως είναι η ελληνική ακτοπλοΐα (που αποτελεί γέφυρα σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις Χώρες της Ανατολής), ο κλάδος των κρουαζιερόπλοιων, οι παρεχόμενες Τραπεζικές υπηρεσίες προς την ναυτιλία, ο ναυτιλιακός κατασκευαστικός τομέας, η δημιουργία Εθνικού Συστήματος Μαρινών κ.ά.

ΕΡΩΤ.: Μία τελευταία ερώτηση κύριε ΓΚΙΟΚΑ: Πώς βλέπετε την εσωτερική αγορά;

ΑΠΑΝΤ.: Ως μία αγορά που συνεχώς αναπτύσσεται και που δεν έχει προσλάβει ακόμη τις «σωστές» διαστάσεις της για πολλούς λόγους, όπως π.χ. έλλειψη ενημέρωσης για την φύση και τα ωφέλη από το γιώτιγκ. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να αρχίσει μία εκστρατεία συστηματικής ενημέρωσης, τόσο από πλευράς Κρατικών Υπηρεσιών, όσο και από πλευράς εμπλεκόμενων Φορέων, όπως π.χ. η Ένωση Πλοιοκτητών Ελληνικών Σκαφών Τουρισμού και μάλιστα προς τον χώρο των νεαρών ηλικιών. Επ' αυτού δε του τελευταίου νομίζω, ότι είναι καιρός π.χ. η Ένωση Πλοιοκτητών Ελληνικών Σκαφών Τουρισμού να συνεργασθεί με τα Πανεπιστήμιά μας προς την κατεύθυνση εξοικείωσης των Φοιτητριών και Φοιτητών μας με το γιώτιγκ (αθλοθέτηση αγώνων κ.ά.). Δεν πρέπει να αποσιωπάται το γεγονός, ότι οι σημερινοί Φοιτητές θα είναι αύριο τα Στελέχη των ναυτιλιακών ελληνικών επιχειρήσεων κάθε μορφής, και βεβαίως, οι καλλίτεροι χρήστες των υπηρεσιών τους...

NOTES CRITIQUES

Dr Vassiliki D. DÉLITHÉOU: Le statut légal de la protection des capitaux étrangers et des investissements en caractère de développement en Grèce. Athènes, 1996, 224 pages

Étant donnée la possibilité de contribution des investissements étrangers (dans des circonstances normales) au développement de toute économie (et beaucoup plus aux économies pas tellement développées, comme celle de la Grèce), l'ouvrage de Mme Délithéou prend une valeur et un sens exceptionnel surtout dans les actuelles conditions économiques particulières de la Grèce.

Le travail (Thèse de Doctorat accordée par la Section de Développement Urbain et Régional de Panteion Université des Sciences Sociales et Politiques d'Athènes) se partage, hors l'Introduction et la Bibliographie, en 12 Chapitres.

Le Chapitre I intitulé «La notion de l'investissement, la notion de l'investissement étranger direct» se divisent en neuf paragraphes où se portent à l'analyse la notion de l'investissement productif, la législation grecque sur les investissements, la notion des investissements effectués par des Grecs résidant à l'étranger, la définition de la notion de l'investissement dans d'autres pays, etc..

Le Chapitre II intitulé «La notion du capital étranger en Grèce» contient sept paragraphes où il est question de la définition de cette notion, de la législation correspondante, de la pratique courante d'autres pays dans les questions des capitaux étrangers etc...

Le Chapitre III intitulé «Le Droit International des Investissements» examine en deux paragraphes les questions relatives (p.ex. les points de vues de l'OCDE etc.).

Le Chapitre IV intitulé «La notion du développement, la notion du développement régional» inclue six paragraphes (les notions de développement, d'agrandissement, des théories de développement etc.).

Les Chapitres V, VI, VII, VIII et IX ont comme titre «Les réglementations spéciales sur la protection des capitaux étrangers et des investissements en caractère de développement en Grèce» pour les périodes (respectivement) de 1952-1968, 1968-1973, 1973-1974, 1974-1975, 1975-1995 et en trois paragraphes par chapitre se trouvent examinés: a) les réglementations législatives relatives, b) les réglementations adoptées pour chaque période examinée.

Le Chapitre X intitulé «Le statut légal des investissements étrangers directs dans d'autres pays» démontre en quatre paragraphes les éléments concernant pour le Danemark, l'Irlande, l'Italie et le Portugal.

Le Chapitre XI a comme titre «Les investissements étrangers autorisés/accomplis en Grèce selon la réglementation courante (période de 1953-1995)» et en quatre paragraphes s'exposent les éléments statistiques obtenus par rapport à leur distribution territoriale».

Enfin, le Chapitre XII intitulé «Constatations/Conclusions/Propositions» inclue les positions finales et les propositions de l'auteur.

Cette courte présentation du contenu de la thèse fait clairement apparaître l'étendu des sujets examinés et de la période de la recherche, mais aussi une série des constatations «amères».

Comme par exemple, l'«épreuve» qui ont subi certaines notions tant sur le plan législatif et administratif que scientifique (les notions du développement et du développement régional -pour lesquelles d'une part la législation a été hétéroclite et controversée dépendant chaque fois des choix politiques, et d'autre part les considérations scientifiques se sont montrées «insuffisantes» ou «inadéquates», inadaptées). Ainsi, pour les premiers, le développement régional devait «s'accomplir» à travers une série de subventions, à titre indicatif des investissements dans certaines régions ou à travers des activités de technologie avancée, et pour les autres, à travers des incitations fiscales «très avantageuses» etc..

Ceci bien évidemment a eu comme résultat la mise en vigueur d'un grand nombre des réglementations, en règle général de courte durée mais aussi controversées. Une telle pratique législative ne peut à aucun cas fonder un sentiment de sécurité aux investisseurs (ressortissants du pays ou étrangers) et ne peut non plus constituer une «incitation» et une «invitation» pour une réalisation immédiate des investissements.

Et, il ne faut pas oublier que sur ce sujet des investissements étrangers et des capitaux, le pays ne disposait jamais un Plan cohérent de développement (pour deux, trois ou cinq ans). Le seul Plan qui a eu la «chance» de donner naissance à une loi d'État concernait la période 1983-1987: il a été approuvé par le Parlement grec en Décembre 1984, il s'est appliqué pendant le premier semestre de 1985 et il a été abandonné en Juin 1985 pour «ceder» sa place à une Commission qui a commencé à rédiger le nouveau Plan de cinq ans 1988-1992, qui ne s'est jamais concrétisé par une loi.

Comme il est bien souligné dans le texte du présent ouvrage «la politique menée sur les investissements et les capitaux étrangers n'a pas pu se distinguer ni de son «justesse», ni de son «ponctualité», ni de son «courage». Et tous les mesures qui semblent «courageuses» pour l'époque où elles ont été prises soit ont été dictées influencées et exigées par l'occurrence internationale, soit elles constituaient des brillantes exceptions à la règle. La polynomie, le changement rapide des choix politiques, le climat investigatif «froid», l'inconsistance parfois inconsciente de l'État grec, l'inefficacité de l'administration publique grecque (dans certains cas, du moment du dépôt de la demande pour la réalisation d'un investissement jusqu'à son approbation passait dix, quinze, vingt mois...), la politique «vague et abstraite» sur les travailleurs, l'«antipathie», plusieurs fois cultivée et guidée contre le capital étranger, les circonstances économiques et politiques internationales opportunes ont eu comme résultat le petit nombre d'investissements étrangers en Grèce, dans une époque où celles-ci étaient pour la Société et pour l'Économie grecques particulièrement nécessaires et précieuses et non seulement pour des raisons économiques».

La thèse se distingue de son originalité, de sa cohérence, de la richesse des éléments apportés (dont plusieurs sont publiés pour la première fois), des renvois systématiques à la législation et aux réglementations relatives, de l'objectivité de la critique, du point de vue pertinent des politiques et des mesures concrètes proposées pour attirer les investissements étrangers et surtout aujourd'hui, dans une époque de mauvaise augure et d'incessantes occurrences politiques, économiques et sociales tant sur le plan national que régional. Tous ces points révèlent à quel point ce travail est important sur le plan scientifique et précieux sur un plan pratique, car il peut être directement exploré tant du côté des particuliers que celui de l'État.

CRITICAL NOTES

Dr Vassiliki D. DELITHEOU: The legal framework of protecting Foreign capital and investments, of a developmental character, in Greece. Athens, 1996, 224 pages

Given the possible contribution of foreign investments (under reasonable circumstances) in the development of any economy (and of less developed economies, like in the case of Greece) the study of Mrs. Delitheos acquires a special meaning and importance especially under the current Greek Financial conditions.

This study (a doctoral dissertation which was approved by the Department of Urban and Regional Development at the Panteion University of Social and Political Sciences) includes apart from the Introduction and Bibliography, 12 chapters.

Chapter I is titled «the notion of investment, the notion of direct foreign investment» and it includes 9 paragraphs which deal with the notion of productive investment, the Greek Constitution on investments, the notion of investments carried out in Greece by Greeks who reside in Foreign Countries, the definition of the notion of investment in other Countries etc..

Chapter II is titled «the essence of foreign capital in Greece» and it includes 7 paragraphs in which there is a reference to the definition of this conception, to the relative Greek precedents, to the current practice of other Countries on matters of foreign capital etc.

Chapter III is titled «International Law of Investments» and in 2 paragraphs there is an examination of relative issues (OECD's points of view).

Chapter IV is titled «the notion of development, the notion of regional development» and it includes 6 paragraphs (notions of development, maximizing, theories on development etc.).

Chapters V, VI, VII, VIII and IX are titled «Specific regulations concerning the protection of foreign capital and investments of a developmental character in Greece» for the periods (correspondingly) 1952-1968, 1968-1973, 1973-1974, 1974-1975, 1975-1995 and in three paragraphs (according to chapter) there is an examination of: a) the (corresponding) constitutional regulations, b) legislation issued during the (corresponding) period which is under examination.

Chapter X is titled «The legal framework of direct foreign investments in other Countries» and it includes in 4 paragraphs the relative data on Denmark, Ireland, Italy and Portugal.

Chapter XI is titled «Foreign Investments which are approved and accomplished in Greece on the basis of relative statures (period 1953-1995)» and in 4 paragraphs there is a list of relative statistical data with a reference to their Master Plan Distribution.

Finally, Chapter XII is titled «Ascertainments/Conclusions/Suggestions» and it includes the final stands and proposals of the author.

From this brief reference to the contents we can see the large range of matters to be examined as well as the extended period of research. But also a number of «bitter» realizations.

Like for example the legislative, administrative, scientific «ordeal» of various notions (notions concerning development and regional development - the legislative treatment of these notions was heteroclitic, according to the political choices taken each time while their scientific view was «inadequate»-).

In this sense for some people, regional development should be accomplished through a number of subsidies e.g. for investments in particular areas, or through activities of high technology and according to the others via «strong» tax motives etc.

But this way a number of statures, which are short lived and refute each other, come into force. But a legislative practice of that kind it does not give a feeling of security to the investors (native or foreigners) and it does not work as a «challenge» and as an «invitation» for the realization of investments.

And we must not forget the fact, that on the subject of foreign investments and capital the Country never had a consistent developmental Program (2 year, 3 year, 5 year). The sole developmental Program which had the luck to come into force dates back in 1983-1987 and it was approved by the Greek Parliament on December 1984, it was applied during the first semester of the year 1985 and was abandoned in June 1985 thus granting its position to a Committee, which started to form the new five year long Program 1988-1992, which never became a law.

As referred to in this study «the politics followed on the issue of investments and foreign capital has not been distinguished for its correctness its punctuality and its courage. And all the measures that are or look courageous for their time, were either dictated under the influences and the commands of the international occurrences or they were just suggesting exemptions. Polynomy, the rapid interchange of political choices, the «cold» ciliate of investments, the obvious in some cases inconsistency of the Greek State, the Greek Public Administration which is not productive (in some cases from the day a petition for an investment was submitted until the day it was approved, there was an intermediate period of ten fifteen, twenty months..), the «vague» policies on labor, the cultivated «dislike» for foreign capital, the «unfortunate» in many cases international financial and political occurrence, had as a result the small number of foreign investment in Greece, at a time when those were extremely important for the Greek Society and Economy and not only for financial reasons.

This study is distinguished for its originality, its coherence, its variety of data (many of which are published for the first time), its systematic listing of the relative legislation and precedents, the objective criticism and the orthological way of suggesting particular policies and regulations for the attraction of foreign investments, especially today in a period of time were unfavorable occurrences and rapid political, financial and social developments on a National and Regional Level. This data makes this study extremely interesting from a scientific point of view and from a practical scope, in the sense that it should be put into practice immediately by the individual and by the State.